

MÀSTER DE PSICOPEDAGOGIA

GUIA DEL PRÀCTICUM

Autors: Irene Puig Pi i Òscar Martínez Rivera
Coordinació: Lorena Becerril

Índex de continguts

1. Introducció	3
2. Perfil professional, funcions, contextos i àmbits d'intervenció.....	4
2.1. Funcions	4
2.2. Contextos	5
Millora de la pràctica educativa.....	5
Sociocomunitari.....	5
Laboral.....	5
2.3. Diferents àmbits d'actuació professional en els tres contextos.....	6
2.3.1. Context educatiu	6
2.3.2. Context sociocomunitari.....	6
2.3.3. Context laboral.....	7
3. Competències professionals i objectius que es vol desenvolupar	8
3.1. Competències	8
3.2. Objectius	9
4. Organització.....	9
4.1. Calendari i durada	9
4.2. Procés previ	10
4.2.1. Selecció de centres i assignació de places.....	11
4.2.2. Conveni de pràctiques	12
4.3. L'equip de professorat del Pràcticum	12
4.4. Tutor de centre	13
4.4.1. Tasques del tutor de centre.....	13
5. Metodologia	14
6. Activitats	16
Activitat 1. Diari de pràctiques.....	17
Activitat 2. Detecció i anàlisi de necessitats.....	18
Activitat 3. Disseny	20
Activitat 4. Implantació	22
Activitat 5. Avaluació	22
Annex 1	23

Màster de Psicopedagogia

Guia del Pràcticum

1. Introducció

L'objectiu d'aquesta guia és informar els estudiants, els professors i els tutors dels centres de pràctiques sobre els aspectes principals que defineixen les pràctiques del màster de Psicopedagogia de la UOC.

Per als estudiants, el període de pràctiques significa un moment privilegiat per a trobar-se amb la realitat educativa i té com a finalitat establir ponts entre els coneixements teòrics i pràctics adquirits en l'àmbit acadèmic i els que es construeixen en l'àmbit professional. En aquest període, l'estudiant té l'oportunitat de reflexionar sobre la realitat educativa, contrastant-la amb la teoria apresada, aprendre a resoldre problemes, treballar en equip, comunicar-se de manera eficaç amb els companys i amb els usuaris. El fet de viure una situació professional real li proporciona un bagatge imprescindible per al desenvolupament de la seva professió. Així, doncs, es fa necessària la integració dels dos tipus de coneixements, els teòrics i els relacionats amb l'experiència, i això requereix establir marcs de diàleg en els quals hauran de participar els mateixos estudiants, els professionals dels centres i el professorat de la Universitat.

Tot i que el Pràcticum és una assignatura més que s'ha de cursar com a part del pla d'estudis, hi ha una sèrie de condicions inherents al mateix procés pràctic d'aprenentatge que el delimiten i diferencien de la resta de les assignatures. D'aquesta manera, caracteritzem el Pràcticum de Psicopedagogia de la manera següent:

- És una activitat que es desenvolupa, en part, en un entorn laboral i en contextos naturals de treball en els quals s'estableixen relacions interpersonals qualitativament diferents de les que es produeixen en l'àmbit estrictament acadèmic.
- És una formació-aprenentatge basada en l'experiència, que es tradueix en una vivència personal significada que provoca canvis en les creences professionals dels estudiants.
- Implica necessàriament la interrelació entre teoria i pràctica.
- Implica en major o menor grau la constitució o el creixement d'una identitat professional per mitjà de processos d'immersió i socialització professional.

Així, l'estudiant, que ha d'afrontar una situació real, té l'oportunitat de construir la seva identitat professional des del moment que les reflexions sobre la pràctica i l'anàlisi objectiva de la realitat educativa el duen a considerar de nou les seves competències en relació amb la seva actuació com a professional. D'aquesta manera, s'ofereix als estudiants la possibilitat de modificar les seves teories implícites, i se'ls permet, també, confirmar la seva vocació i la seva capacitat professional, prendre consciència dels seus punts forts i de les seves limitacions i, amb l'ajuda dels tutors i professors, prendre decisions de millora en relació amb el seu desenvolupament professional.

El Pràcticum del màster de Psicopedagogia té una càrrega docent de 9 crèdits ECTS i es cursa al final de la trajectòria de formació, de manera que sigui possible aplicar els coneixements teòrics adquirits al llarg dels estudis a una situació real. Una part es duu a terme en centres i entitats per a posar en contacte els estudiants del màster amb la pràctica i amb l'activitat professional del psicopedagog.

En aquest període, l'estudiant ha d'observar i analitzar aquesta realitat, contrastar-la amb la formació teòrico-pràctica rebuda i experimentar l'activitat professional duent a terme un *projecte d'intervenció o assessorament* en l'àmbit triat. El desenvolupament d'aquest projecte d'intervenció implicarà totes les fases, des de l'anàlisi de necessitats i disseny, fins a la seva implantació pilot i avaluació. El projecte se situarà en un dels tres àmbits d'intervenció del màster: intervenció psicopedagògica per a la millora de la pràctica educativa —àmbit formal—, intervenció psicopedagògica en l'àmbit sociocomunitari i intervenció psicopedagògica en l'àmbit laboral.

El Pràcticum és una assignatura amb unes particularitats pròpies pel fet de ser l'única en què es requereix un temps de presència en un centre. Per aquest motiu, el procés que ha de seguir l'estudiant abans de matricular-se és molt rigorós i cal complir-lo respectant tots els terminis establerts per a fer les gestions necessàries. Abans del començament del semestre lectiu, la UOC, l'estudiant i el centre de pràctiques han d'haver signat el corresponent conveni de cooperació educativa, amb el qual es regulen les pràctiques dels estudiants i s'afavoreix el treball col·laboratiu.

A continuació trobareu la informació completa d'aquests aspectes que hem apuntat. Esperem que us sigui útil per a fer el Pràcticum.

2. Perfil professional, funcions, contextos i àmbits d'intervenció

El psicopedagog és l'especialista en processos de canvi educatiu i formatiu en persones, grups i comunitats, des de la intervenció, la coordinació, el disseny, l'anàlisi i la reflexió, al llarg de tota la vida i des de tots els contextos en què hi ha persones que interactuen per assolir objectius educatius i de creixement i en tots els àmbits en què es desenvolupa la persona: social, familiar, educatiu —formal, no formal i informal—, formatiu, laboral, de lleure, cultural, etc. És, doncs, un expert en sistemes i processos educatius i la seva formació el capacita per a desenvolupar unes funcions determinades.

2.1. Funcions

- De diagnòstic: observació, comparació, ordenació i tria de signes i dades.
- De programació: previsió i projecció, concreció de mètodes.
- D'avaluació: ajust progressiu de la intervenció.
- D'assessorament i acompanyament al creixement de persones de totes les edats.
- De coordinació, col·laboració i dinamització de processos de canvi.

- De mediació de conflictes i desequilibris en processos d'ensenyament i aprenentatge.
- De desenvolupament d'habilitats, aptituds i actituds per al creixement harmònic de persones.

2.2. Contextos

Hem parlat de diferents contextos educatius. I això és així perquè, tot i que la intervenció psicopedagògica va néixer estretament relacionada amb el sistema educatiu reglat, com més va més les perspectives professionals no s'hi limiten, i és possible, i necessari, intervenir eficaçment des de la psicopedagogia en altres contextos. L'espai professional s'ampliarà en la mesura que els nous professionals que hi accedeixen ho afavoreixin i que, paral·lelament, els organismes, les institucions i les empreses reconguin la importància del seu exercici professional.

En el màster de Psicopedagogia en destaquem tres: l'educatiu, el sociocomunitari i el laboral.

Millora de la pràctica educativa

Entenem aquest context com el de l'educació infantil, l'educació obligatòria, postobligatòria i superior, l'orientació educativa i acadèmica, la diversitat i inclusió, la formació de formadors... i en general tot el que sigui relacionat amb l'educació reglada en totes les seves etapes, nivells i les especialitats pedagògiques que hi donen suport.

Sociocomunitari

S'entén aquest context amb la perspectiva psicopedagògica d'atenció a les persones en els àmbits socioeducatiu, sociolaboral i sociosanitari dels serveis socials especialitzats: infància i adolescència, persones en risc d'exclusió (per drogodependències, disminució física, psíquica o sensorial, salut mental, mesures judicials, violència de gènere...), gent gran, cooperació i voluntariat, mediació, esport, lleure, cultura..., i també l'àmbit de la salut que aborda la prevenció, l'atenció a infants i adolescents hospitalitzats, llurs famílies i voluntariat, la intervenció amb persones de totes les edats en l'aprenentatge de noves conductes i relacions socials i familiars per causes congènites o sobrevingudes.

Laboral

Comprèn l'àmbit de l'ocupació (orientació laboral i professional), recursos humans (selecció i promoció, prevenció de riscos laborals, dinamització d'equips, qualitat, comunicació interna...), gestió del coneixement (transferència, qualitat, recerca, innovació) i formació (plans de carrera, necessitats formatives, programes...) en les empreses i suport a l'emprenedoria.

2.3. Diferents àmbits d'actuació professional en els tres contextos

2.3.1. Context educatiu

Àmbit del sistema educatiu

- Educació obligatòria i postobligatòria
- Ensenyament superior
- Diversitat i inclusió
- Orientació educativa
- Diagnòstic psicopedagògic
- Família i escola
- Mediació escolar
- Equips d'assessorament psicopedagògic

Àmbit de formació

- Formació de formadors
- Aprenentatge en línia (*e-learning*)

Àmbit de les TIC

- Aplicacions i jocs educatius
- Continguts i materials didàctics
- Programes audiovisuals educatius

2.3.2. Context sociocomunitari

Àmbit d'atenció a les persones

- Infància, adolescència i família
- Adopció i aolliment
- Gent gran
- Diversitat funcional
- Inserció sociolaboral
- Risc d'exclusió
- Infància i adolescència en risc
- Atenció a les famílies

Àmbit de la salut

- Drogodependències
- Salut mental
- Diversitat psíquica
- Educació per a la salut
- Educació i dol
- Terapèutica i teràpies alternatives
- Aules hospitalàries
- Trastorns de la conducta
- Atenció infantil primerenca

Àmbit socioeducatiu i cultural

- Joventut

- Cultura
- Lleure
- Joc i joguina
- Educació ambiental
- Participació comunitària

Àmbit de la cooperació i el voluntariat

- Voluntariat social
- Educació i desenvolupament
- Aprenentatge servei

Àmbit de la justícia

- Peritatge psicopedagògic
- Reinserció social i educativa
- Justícia juvenil
- Serveis a la comunitat

Àmbit de la mediació

- Familiar
- Comunitària
- Intercultural

Àmbit de l'esport

- Programes pedagògics
- Formació de monitors

2.3.3. Context laboral

Àmbit de les organitzacions

- Recursos humans
- Gestió del coneixement
- Sistema de qualitat
- Prevenció de riscos laborals
- Mediació a l'empresa

Àmbit d'ocupació

- Orientació i inserció
- Formació per a l'ocupació
- Prospecció d'empreses
- Programes de treball i formació

Àmbit de formació

- Formació a l'empresa (*in company*)
- Formació contínua
- Gestió de la formació

3. Competències professionals i objectius que es vol desenvolupar

3.1. Competències

El psicopedagog és competent professionalment quan disposa dels coneixements, destreses i aptituds necessaris per a exercir la psicopedagogia o l'orientació socioeducativa, és a dir, pot resoldre problemes de la seva professió de manera autònoma i flexible i està capacitat per a organitzar el seu entorn laboral, és a dir, és capaç de gestionar problemes rellevants en l'àmbit de la professió psicopedagògica.

Les competències que els estudiants han de desenvolupar al llarg del Pràcticum són les següents:

- Saber aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts, en contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Treballar en equip i col·laborar en xarxa.
- Utilitzar les TIC de manera crítica i efectiva en l'àmbit acadèmic i professional.
- Diagnosticar necessitats psicopedagògiques de persones, grups i organitzacions, tenint en compte diferents metodologies i considerant les singularitats del context formal, sociocomunitari i laboral en què es produeix l'activitat.
- Gestionar i coordinar els processos d'aprenentatge i de desenvolupament humans relacionats amb la participació de les persones en les pràctiques psicopedagògiques en el context formal, sociocomunitari i laboral.
- Exercir la intervenció psicopedagògica, amb una aproximació holística i integrada, per a afavorir millores i solucions a una situació problemàtica identificada en qualsevol dels àmbits d'intervenció del psicopedagog.
- Assessorar i orientar els professionals de l'educació, i també els agents dels contextos socioeducatiu i laboral, en l'organització, el disseny, la implantació i l'avaluació de processos d'ensenyament-aprenentatge, facilitant l'atenció a la diversitat i afavorint la igualtat d'oportunitats.
- Dissenyar, implantar i avaluar programes, projectes, serveis i pràctiques educatives dels diferents àmbits d'intervenció del psicopedagog, per a donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions o col·lectius específics i plantejar, quan sigui possible, accions de prevenció per a evitar situacions de risc.
- Dur a terme una recerca sobre la pràctica psicopedagògica amb la finalitat de poder implantar millores a partir dels resultats obtinguts.
- Liderar i acompanyar processos de canvi i formació en persones, grups i organitzacions tant del context formal com del sociocomunitari i laboral respectant els principis d'atenció a la diversitat i implantant estratègies que

permetin culminar el procés amb èxit.

3.2. Objectius

- Conèixer les característiques de la institució, organització o centre en què es durà a terme la intervenció, i la seva idiosincràsia i funcionament.
- Saber analitzar l'entorn socioeducatiu i els agents que es relacionen amb el centre de pràctiques, i també les normatives que regeixen el seu funcionament i relacions.
- Situar com a fonament el codi deontològic de la professió com a element transversal a la pràctica professional.
- Dissenyar, planificar, implantar i avaluar un projecte d'intervenció o assessorament psicopedagògic en un context real.
- Seleccionar o dissenyar i contrastar instruments que es necessitaran per a dur a terme la intervenció.
- Coordinar-se amb altres professionals del centre per a dur a terme la intervenció.
- Reflexionar sobre la pròpia pràctica identificant aspectes de millora i crear, així, una identitat professional pròpia.
- Elaborar documents d'acord amb el tipus d'intervenció o assessorament que es porta a terme (informes, valoracions, dictàmens ...).
- Respectar la normativa de funcionament del centre corresponent i adoptar una actitud de respecte, amb ètica professional amb la comunitat amb la qual es tractarà.

4. Organització

El Pràcticum de Psicopedagogia és coordinat per la Comissió de Pràcticum del màster de Psicopedagogia. Aquesta comissió és formada per professorat i tècnics de gestió de la Universitat i és la responsable de gestionar les relacions que s'estableixen entre els tres protagonistes del Pràcticum —l'estudiant, el professorat de l'aula (col·laborador) i el tutor de la institució externa col·laboradora (que anomenarem *tutor de centre*)—, de vetllar pel bon funcionament d'aquestes relacions, i també d'establir els principals elements d'organització.

4.1. Calendari i durada

El Pràcticum es cursa el darrer semestre dels estudis del màster i té una assignació de 9 crèdits ECTS, cosa que representa una dedicació de 225 hores repartides de la manera següent: un mínim de 50 hores d'activitats de **treball presencial al centre de pràctiques** i 175 hores de **treball a l'aula virtual** per mitjà d'unes activitats que es descriuen més endavant.

Cal tenir en compte que **aquestes 50 hores d'activitats de treball presencial al centre de pràctiques s'han de fer al llarg del semestre, no es poden compactar i**

s'hauran de desenvolupar en paral·lel a les activitats virtuals acadèmiques proposades pel professor de la UOC.

4.2. Procés previ

Com dèiem, el Pràcticum és una assignatura que té unes particularitats pròpies pel fet que és l'única en què es requereix un percentatge de presència en un centre. Per aquest motiu, el **procés que ha de seguir l'estudiant abans de matricular-se és molt rigorós i cal complir-lo respectant tots els terminis establerts**. A continuació s'expliquen els passos que s'han de seguir abans de matricular-se del Pràcticum.

Cada semestre, abans de començar el procés de cerca de centre, l'estudiant rebrà, per mitjà del tauler de l'aula de tutoria de la UOC, el **formulari d'intencions del Pràcticum**, amb la finalitat d'identificar els estudiants que volen cursar el Pràcticum el semestre següent.

L'estudiant ha d'estar atent al període en què s'ha de fer la sol·licitud del centre: el tutor informará els estudiants d'aquest termini; a més, també sortirà publicat a l'espai d'informació del Pràcticum de *Tràmits* al Campus. **És indispensable respectar el termini de sol·licitud. No s'acceptaran sol·licituds fora del termini ni dels procediments establerts.**

Un cop establert el calendari, per a fer la sol·licitud, l'estudiant ha de llegir la guia del Pràcticum i aclarir els dubtes amb el tutor de la UOC. És molt important que l'estudiant revisi que compleix els requisits establerts per a cursar l'assignatura.

Una vegada llegida la guia del Pràcticum i comprovat que es compleixen els requisits, es pot fer la inscripció i presentar les sol·licituds per mitjà de l'eina de gestió de les pràctiques Xperience, seguint les indicacions proporcionades en la mateixa eina i també en l'espai *Tràmits*.

La Comissió de Pràcticum valorarà les sol·licituds i informará l'estudiant del resultat. Les sol·licituds que es revisaran seran les que hagin estat registrades correctament a l'eina i que tinguin totes les dades que es demanen.

L'estudiant es podrà matricular de l'assignatura un cop la Comissió li confirmi que disposa d'una sol·licitud de centre validada.

Seguint les consignes del professor col·laborador de la UOC, i segons s'acordi amb el centre, es pot començar el període de pràctiques al començament del semestre.

IMPORTANT: *En el moment de començar l'assistència al centre de pràctiques, d'acord amb la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència, caldrà disposar del certificat de delictes sexuals, en cas de fer el Pràcticum en un centre on es treballi amb menors.*

És responsabilitat de l'estudiant obtenir aquest certificat, ja que el centre el podria sol·licitar. Per a més informació sobre com es pot tramitar aquest document, es recomana

consultar
<http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/va/ciudadanos/tramites-gestiones->

[personales/certificado-delitos](#) o trucar als telèfons d'atenció ciutadana següents: 902 007 214, 91 837 22 95.

4.2.1. Selecció de centres i assignació de places

Es planteja una doble situació a l'hora de triar el centre on es volen fer les pràctiques, que tot seguit expliquem.

Situació 1. L'estudiant tria un dels centres proposats per la Universitat

Es tracta d'una oferta de places proposada des del màster de Psicopedagogia. Cada semestre s'ofereixen places de pràctiques a partir dels convenis que la Universitat té establerts amb diverses institucions (centres col·laboradors) o en projectes de recerca en curs que es duen a terme a la UOC. La llista de tots els llocs de pràctiques es fa pública per mitjà de l'eina de gestió de pràctiques i les persones interessades han de fer la sol·licitud del centre o centres on vulguin fer les pràctiques. Finalment, la Comissió de Pràcticum de Psicopedagogia, un cop estudiades totes les sol·licituds, fa l'assignació de places. En cas que el nombre de demandes per a una plaça sigui superior a l'oferta existent, l'assignació es resoldrà prenent en consideració l'expedient de l'estudiant. La resolució es comunica a les persones interessades per la seva bústia personal abans del començament del període de matriculació.

Per a fer la sol·licitud, l'estudiant s'ha d'adreçar a l'espai *Tràmits* en els terminis que s'indiquin (durant el semestre abans de fer el Pràcticum).

Situació 2. L'estudiant proposa un centre

Per a acomplir la flexibilitat que hem anunciat abans, la situació 2 permet a l'estudiant cercar ell mateix el centre on farà les pràctiques. Una de les possibilitats és fer el Pràcticum en el mateix lloc on es treballa, sempre que aquest compleixi les condicions que ha de tenir el centre de pràctiques. L'estudiant ha de proposar a la Universitat un centre l'entorn del qual sigui relacionat amb un àmbit d'intervenció de la psicopedagogia i que disposi d'un professional que pugui actuar com a tutor de centre titulat en Psicopedagogia, Pedagogia o Psicologia de l'Educació, el qual hi desenvolupi les funcions pròpies d'una persona que exerceix de psicopedagog. És important que l'estudiant tingui disponibilitat horària per a fer les pràctiques al centre en l'horari que indiqui el tutor. Per aquest motiu, es fa necessari que l'estudiant acordi amb el tutor de centre l'horari, abans de fer la proposta d'un centre a la Universitat, per a evitar possibles desacords una vegada començat el Pràcticum.

Per a fer la sol·licitud, l'estudiant s'ha d'adreçar a l'espai *Tràmits* en els terminis que s'indiquin (durant el semestre abans de fer el Pràcticum).

Un cop s'hagi acabat el termini per a fer la proposta de centre, la Comissió de Pràcticum de Psicopedagogia, després d'estudiar les sol·licituds, aprovarà l'assignació de les places i les confirmarà als estudiants implicats. De la mateixa manera que en el cas anterior, la resolució es farà arribar a la bústia personal dels estudiants abans del començament del període de la matriculació.

4.2.2. Conveni de pràctiques

Sigui quina sigui la situació, 1 o 2, triada per l'estudiant, s'ha de fer un conveni de pràctiques, gestionat per la UOC, entre el centre, l'estudiant i la Universitat, que les diferents parts han de signar al començament de les pràctiques. Serà la Universitat que farà arribar al centre aquest conveni per a la seva signatura. Si l'estudiant identifica algun problema amb el conveni, s'ha d'adreçar al Servei d'atenció, el qual s'encarregarà de donar-li resposta.

4.3. L'equip de professorat del Pràcticum

Com en les altres assignatures cursades a la UOC, l'estudiant té a l'abast el tutor del màster i el professor col·laborador corresponent de l'assignatura. A més, també hi haurà a disposició de l'estudiant els professors dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació responsables de l'assignatura, que són els coordinadors i últims responsables acadèmics del Pràcticum.

Tot seguit es fa una breu explicació de les funcions de cada una d'aquestes figures.

- **Tutor del màster:** és el responsable d'informar i acompanyar l'estudiant en tot el procés de sol·licitud i matriculació del Pràcticum. Per a poder desenvolupar aquesta tasca, és necessari que l'estudiant li comuniqui la seva intenció de cursar aquesta assignatura. L'estudiant li pot demanar consell a l'hora d'organitzar-se per a cursar aquesta assignatura. També li pot demanar idees prèvies que li permetin engegar el procés de tria d'un àmbit i d'un lloc de pràctiques determinat.
- **Professor col·laborador del Pràcticum:** és el docent que hi ha a l'aula virtual. És expert en el contingut de l'assignatura i el qui marca el treball que cal fer al llarg d'aquesta. Guia l'estudiant en la realització de les activitats d'aprenentatge, dona ajut individual i manté un contacte personalitzat. És el docent que fa un seguiment individual de la concreció, el desenvolupament i l'avaluació del projecte d'intervenció de l'estudiant. Ajuda l'estudiant a situar-se i a intervenir en un context educatiu determinat, sigui orientant-lo en el funcionament i la dinàmica particular, sigui en un canvi de perspectiva —de la visió del mestre, educador social, pedagog o psicòleg a la visió del psicopedagog o de l'investigador. També estableix dinàmiques a l'aula virtual per tal que hi hagi un intercanvi de les vivències i les experiències dels diferents components de l'aula.
- **Professorat responsable (coordinació del Pràcticum):** és el responsable del disseny de la proposta formativa de l'assignatura, i també dels criteris i procediments d'avaluació. Coordina l'equip de professorat col·laborador en el desenvolupament de la tasca docent i vetlla pel bon funcionament de l'assignatura en la seva dimensió acadèmica. A més a més, forma part de la Comissió de Pràcticum, encarregada de la gestió de les relacions que s'estableixen entre les tres parts implicades en el Pràcticum —la Universitat,

l'estudiant i el tutor del centre col·laborador.

4.4. Tutor de centre

És la persona designada per a orientar l'estudiant en la dinàmica i en les activitats que ha fer durant l'estada en el centre de pràctiques. En el punt següent s'exposen detalladament les funcions i les condicions que ha de complir el tutor de centre.

4.4.1. Tasques del tutor de centre

El tutor de centre ha de ser un professional vinculat a la institució o centre on es fan les pràctiques. Es responsabilitza de l'adequació de les activitats presencials o directament vinculades al centre de pràctiques i de l'aprofitament que en faci l'estudiant. Ha de ser preferentment un titulat en Psicopedagogia, Pedagogia o Psicologia de l'Educació que exerceixi funcions de psicopedagog en la seva jornada laboral al centre.

Aquesta figura serà l'encarregada de facilitar l'accés al centre a l'estudiant, acollir-lo i ajudar-lo a construir o adaptar el projecte d'intervenció en el context del centre. És l'encarregat d'informar l'estudiant sobre l'organització i el funcionament del centre, proporcionant-li accés a la documentació, els recursos i les persones necessàries per al bon desenvolupament del projecte, i també de la seva implantació i avaluació en el centre de pràctiques. També tindrà el paper d'anar validant el treball que l'estudiant vagi elaborant com a resposta a les propostes que el professor col·laborador vagi plantejant a l'aula virtual i d'anar-hi donant sentint. Amb aquesta finalitat, el tutor mantindrà un contacte periòdic amb l'estudiant, per mitjà dels canals que totes dues parts acordin. D'aquesta manera, l'estudiant podrà avançar en el desenvolupament de les fases del seu projecte en relació directa amb el context real al qual sigui adreçat, encara que sense necessitat de trobar-se presencialment en aquest context de manera permanent.

Resumint, el tutor de centre té bàsicament tres funcions:

- Rebre l'estudiant en el marc del centre que acull les pràctiques.
- Explicar la feina que es fa al centre o servei i el seu funcionament, facilitant l'accés a la informació i el contacte amb els diferents professionals i usuaris per tal de fer possible el desenvolupament del projecte d'intervenció psicopedagògica.
- Ajudar l'estudiant a enfocar correctament el projecte d'intervenció en el context del centre, acompanyar-lo i donar-li suport en el seu desenvolupament, de manera coordinada amb ell i amb el professor col·laborador de la UOC, que de fet tindrà el paper principal d'orientació i avaluació de les pràctiques.

Al final del període de pràctiques, el tutor farà una valoració de la feina de l'estudiant

(annex 1). Aquesta valoració representa el 20% respecte al pes total de la qualificació final.

Al final de la seva tasca, el professional que ha exercit de tutor de centre rebrà un certificat de la Universitat en el qual s'acreditarà aquesta funció.

5. Metodologia

El Pràcticum representa una oportunitat per a experimentar les capacitats professionals relacionades amb la professió en els diferents contextos d'actuació. És una manera de reflexionar i investigar sobre la pràctica, i de desenvolupar un autoconcepte professional a partir de posar en marxa estratègies que permetin contactar amb la realitat educativa. No es tracta de presentar situacions de la pràctica per a il·lustrar el coneixement acadèmic, sinó que aquest coneixement s'ha de convertir en una eina de reflexió sobre aquestes situacions, de manera que permeti que els futurs professionals de la psicopedagogia puguin reconstruir la seva mirada sobre els fenòmens educatius. Per això és important que l'estudiant consideri la seva participació i intervenció com una via per a l'aprenentatge de la professió i adopti aquesta actitud, tal com suggereix Schön (1992) amb el concepte d'aprendre fent (*learning by doing*), actitud que inclou la reflexió, l'autocrítica i la generació de propostes de millora.

Així, el treball que es durà a terme ha d'ajudar a desenvolupar les capacitats d'observació, col·laboració i intervenció, en un procés constant de reflexió sobre el que s'ha observat i sobre el que s'ha fet. Aquest procés reflexiu comprèn des dels moments de planificació del que es vol fer fins als de recapitulació sobre el que ja s'ha fet. Per part de l'estudiant, això ha de comportar una actitud de recepció i de participació activa, crítica i raonada que es reflectirà en les diferents activitats que farà.

Igualment, es tracta que els estudiants s'insereixin en l'àmbit professional com a preparació de la seva futura vida professional, amb la finalitat d'aprendre a prendre decisions ajustades a les condicions rellevants d'un determinat escenari professional.

Per tant, podem distingir dos processos que contribueixen a bastir aquesta relació entre teoria i pràctica de la qual parlàvem i que, alhora, són congruents amb molts dels objectius que hem enumerat. Es tracta dels processos, d'una banda, de reflexió, avaluació, anàlisi i detecció de situacions, elements i activitats que es duen a terme als centres de pràctiques i, de l'altra, de proposta, disseny, desenvolupament i col·laboració amb els centres de pràctiques i els seus professionals.

Entenem que una de les millors maneres per a fer aquest aprenentatge és a partir del desenvolupament de les dues activitats que s'han de portar a terme durant el Pràcticum: el diari de pràctiques i l'elaboració, desenvolupament i avaluació d'un projecte en un context real.

El diari de pràctiques ha d'anar més enllà d'un registre, i s'ha de convertir en un espai d'interrogació reflexiva, que ha de permetre analitzar el transcurs i el significat de les accions que s'observen, identificar els processos i els resultats, identificar les limitacions i els costos de l'acció, aprendre a intervenir adequadament, avaluar el que ha passat... Aquest enfocament profundament reflexiu ha de permetre posar en pràctica millores contrastades a partir de proves empíriques, fruit de l'anàlisi i de la reflexió conjunta.

El projecte és entès com una metodologia de treball que ens ajuda a estructurar de manera coherent una intervenció o acció que vol donar resposta a una necessitat, cercant una millor identificació de la problemàtica i definició de les activitats que la poden satisfer. És entès, també, com un procés cíclic en el qual les diferents fases **se** superposen i s'interrelacionen, de manera que els resultats d'una fase es converteixen en productes inicials per a la fase següent.

De manera global, el Pràcticum, format per les activitats al centre de pràctiques i a la UOC amb el suport dels respectius tutors i professorat, tal com dèiem, vol ser una experiència de *learning by doing*. Aquesta metodologia sosté l'aprenentatge a partir de l'acció, i és per això que es denomina *aprendre fent*, *aprenentatge reflexiu* o *aprenentatge-acció* i té una llarga tradició en les ciències socials, com expliquen Carmona, Fernandez, Vidal i Di Masso (2016).¹

La matèria del Pràcticum implica fonamentalment un treball individual de l'estudiant, però, com dèiem, amb el suport constant i personalitzat del professor col·laborador, i el suport del tutor de centre. D'una banda, el professor de l'aula treballa amb l'estudiant en l'entorn virtual per orientar el treball que aquest ha de fer, consistent a planificar i dur a terme activitats que es corresponen amb un procés d'intervenció. D'altra banda, l'estudiant compta amb una segona supervisió provinent del tutor del centre de pràctiques.

Així, doncs, al llarg d'aquesta matèria, l'estudiant haurà d'elaborar el seu diari de pràctiques, que recollirà l'aprenentatge reflexiu que es promourà a partir de la connexió entre la teoria i la pràctica i a partir de la reflexió de la pròpia intervenció en un context real.

Igualment, el procés d'aprenentatge durant les pràctiques inclou el desenvolupament d'un projecte d'intervenció per part de l'estudiant. Les diferents activitats d'avaluació contínua marcaran el ritme de la creació d'aquest i les diferents fases que de manera essencial el formen. D'aquesta manera, el projecte

¹ Carmona, M.; Fernandez, R. D.; Vidal, T.; Di Masso, A. (2016). «*Learning by doing: Aprender haciendo intervención psicosocial*». *Revista del Congreso Internacional de Docencia Universitaria i Innovació* (CIDUI), 3. Recuperat a <http://www.cidui.org/revistacidui/index.php/cidui/article/view/1029/993>.

d'intervenció que es creï en aquesta matèria haurà de contenir les parts següents:

1. Detecció i anàlisi de necessitats
2. Disseny
3. Implantació
4. Avaluació

6. Activitats

Les activitats d'aprenentatge que cal dur a terme al llarg del semestre s'integren en un procés d'avaluació continua. Malgrat que hi hagi lliuraments parcials avaluable al llarg del semestre, es tindrà en compte, també, el resultat final i la relació i coherència de tot el treball de l'estudiant a l'assignatura. Això pot implicar modificar o millorar cíclicament algunes de les parts ja lliurades, de manera que el projecte vagi aconseguint prou coherència o qualitat en les diferents fases de desenvolupament.

Les fases principals que es duran a terme corresponen a la seqüència següent:

1. Detecció i anàlisi de necessitats
2. Disseny
3. Implantació
4. Avaluació

A més a més, hi haurà una activitat transversal a totes les fases, que vehicularà el procés de reflexió de l'estudiant a partir de l'experiència de dur a terme el seu projecte d'intervenció. A partir d'ara l'anomenarem *activitat 1*.

Així, doncs, per a fer-nos una idea global, el projecte d'intervenció que l'estudiant haurà de crear al llarg de tot el semestre serà vinculat a aquesta sèrie d'activitats que veureu de manera esquemàtica en el quadre següent.

Projecte d'intervenció		
Fases	Descripció	ACC
PAC 2: Detecció i anàlisi de necessitats	1. Descripció i contextualització del recurs socioeducatiu. 2. Fonamentació teòrica relacionada amb l'àmbit d'actuació i el tipus de dispositiu en què es fan les pràctiques. 3. Recollida i anàlisi de dades del context per a la detecció de necessitats.	D I A R I D E P
PAC 3: Disseny	1. Definició dels objectius que treballarem. 2. Metodologia que portarem a terme i	

	concreció de les actuacions. 3. Disseny d'un instrument d'avaluació.	R À C T I Q U E S
PAC 4: Implantació		
PAC 5: Avaluació	1. Avaluació de la implantació de les activitats dissenyades. 2. Avaluació del projecte d'intervenció psicopedagògica desenvolupat.	

Activitat 1. Diari de pràctiques

Aquesta activitat és transversal a tot el procés i, per tant, comença el primer dia de les pràctiques i acaba amb el seu tancament. El diari té com a objectiu incorporar la reflexió personal sobre el procés seguit en el Pràcticum en forma de diari personal i en format blog.

En el Pràcticum hi ha diferents moments que permeten la incorporació de reflexions personals. Per exemple, l'experiència de la rebuda i acolliment al centre serà lògic que s'acompanyi d'una reflexió breu. O també, per exemple, es podrien incloure algunes reflexions sobre els límits professionals en la fase de l'avaluació de la implantació del projecte. La idea principal és poder oferir un espai de reflexió sobre l'experiència de les pràctiques durant tot el procés de construcció del projecte d'intervenció psicopedagògica.

Aquestes reflexions poden respondre a les diferents fases que es desenvolupen en el projecte, però també a aspectes més globals de les pràctiques. En aquest sentit, s'ofereixen quatre categories amb què es poden relacionar les reflexions i que portin a respondre diferents preguntes o d'altres que proposi l'estudiant.

La taula següent recull possibles categories i preguntes que poden guiar el procés reflexiu.

Reflexions del diari personal	
Categories de reflexions	Preguntes
Relacionades amb el context social	- Quines conseqüències provoca la situació dels col·lectius als quals atenem? - Quines polítiques educatives i socials provoquen aquesta situació? - Què hauria de canviar perquè la situació de les persones amb les quals intervenim fos de millor qualitat

	de vida?
Relacionades amb el treball en equip multidisciplinari	• Com em situo davant d'altres professionals? • Quines dificultats trobo en el treball en equip? • Què es podria millorar en el treball en equip per a millorar els resultats del projecte?
Relacionades amb la psicopedagogia	• Què aporta la psicopedagogia a la resta de professionals? • Quins aspectes de la psicopedagogia apporto al centre de pràctiques?
Relacionades amb les persones beneficiàries dels projectes	• Quina és la meva relació amb les persones que atenem al projecte? • Quina visió tenen de la meva tasca com a psicopedagog? • Quina relació tenen amb la institució? • Quina participació tenen en el projecte?
Relacionades amb un mateix	• Quins límits personals poso en joc amb les pràctiques? • Quines habilitats personals descobreixo en el procés de pràctiques? • Com relaciono el procés d'aprenentatge del màster amb aquestes pràctiques?

Activitat 2. Detecció i anàlisi de necessitats

Qualsevol proposta d'intervenció socioeducativa ha de partir de les necessitats de les persones amb què treballem. Tant pot ser per a establir una planificació de millora de les competències que tenen adquirides les persones com per a promocionar-ne altres de noves. Aquest aspecte dona sentit a qualsevol acció professional i convindrà, al llarg del procés, no perdre de vista per què desenvolupem unes accions socioeducatives determinades. O, dit d'una altra manera, una errada en la detecció o anàlisi de necessitats pot esdevenir una pèrdua de sentit en tot el que fem després. Per tant, necessàriament el plantejament d'un projecte d'intervenció psicopedagògica ha de partir d'una fase diagnòstica o d'anàlisi de necessitats que permeti ajustar la proposta d'intervenció a la realitat i les necessitats del context i de les persones ateses.

En aquest sentit, aquesta primera activitat preveu una triple dimensió:

1. Descripció i contextualització del recurs socioeducatiu
2. Fonamentació teòrica relacionada amb l'àmbit d'actuació i el tipus de dispositiu en què es fan les pràctiques
3. Recollida i anàlisi de dades del context per a la detecció de necessitats

En un **primer apartat**, l'estudiant haurà de situar-se en el context de pràctiques i aprofundir en el seu coneixement i comprensió. En aquest sentit, haurà de fer un resum que reculli la descripció del lloc indicant tot el que és important que defineixi el recurs socioeducatiu. Com a mínim, haurà de definir globalment la institució a la qual pertany amb una breu contextualització històrica, el tipus de recurs concret i els col·lectius als quals és adreçat.

En un **segon apartat**, l'estudiant haurà de construir una breu fonamentació teòrica especialment enfocada al col·lectiu o forma d'intervenció a què seran adreçades les seves pràctiques. Per exemple: gent gran, lleure, adolescència, inserció laboral, petita infància, persones amb diversitat funcional adultes, etc.

També s'hi podran incloure algunes qüestions relatives al tipus de recurs socioeducatiu en què es porta a terme el treball psicopedagògic. Per exemple, no és igual treballar en un centre obert que fer-ho en un centre residencial per a persones en procés d'inserció després d'haver superat addiccions a drogues. En aquest sentit, recomanem consultar la publicació «La pràctica psicopedagògica en educació no formal» (Badía, Mauri, Monereo, 2006) per a enfocar aquest apartat.

Aquest primer emmarcament ens ajudarà a fer una primera aproximació a les possibles necessitats des d'un punt de vista teòric. Això ens facilitarà construir alguns mecanismes per a afinar molt més quines són les necessitats concretes del lloc de pràctiques.

En un **tercer apartat**, l'estudiant haurà de portar a terme alguna acció per a relacionar la recerca teòrica amb la concreció de les necessitats del centre i el col·lectiu que atén. Per a desenvolupar aquest apartat, per exemple, es poden construir i fer entrevistes o qüestionaris a informants clau, als mateixos usuaris o professionals, o bé fer recerca de material publicat sobre el mateix tipus de recurs o col·lectius. També hi ha la possibilitat de fer-ho a partir d'una anàlisi DAFO que ens faci arribar a aquesta detecció de necessitats. Hi pot haver multitud de maneres de fer aquesta detecció de necessitats. La lectura i construcció teòrica ens ajudarà a prioritzar quines són les preguntes que hem de fer a les persones entrevistades perquè al final de les entrevistes arribem a concretar més les necessitats del context d'intervenció.

L'observació participant dels primers dies segur que també ens podrà donar algunes pistes d'aquestes necessitats, però aquesta primera activitat demana rigor a l'hora d'explorar-les i determinar-les. La creació de l'entrevista i la tria dels informants clau són dos aspectes determinants. En aquest sentit, podem tenir en compte persones que tinguin una àmplia experiència en el sector, però també les que tinguin una certa responsabilitat en el centre de pràctiques. En qualsevol cas, n'hauré de justificar la tria.

Per a acabar aquest tercer apartat, s'hauran de portar a terme les entrevistes dissenyades prèviament i elaborar unes conclusions centrades en les necessitats

detectades. Aquesta fase inicial del pràcticum serà la base per a la proposta de projecte d'intervenció que es farà al llarg del semestre.

Per a explicar tot el procés d'anàlisi de necessitats, l'estudiant haurà de posar en comú d'alguna manera el resultat de la seva recerca per a arribar a les conclusions d'aquest apartat. Hi ha diferents opcions per a fer-ho que marcarà el consultor, com vídeo resum, exposicions de diapositives, o altres formes d'exposició de dades. D'aquesta manera, tot el grup tindrà coneixement dels diferents llocs on es fan les pràctiques i una idea global de les necessitats detectades en els diferents contextos socioeducatius. S'establirà una proposta d'interacció entre els diferents estudiants per a poder aprofitar l'experiència de tothom.

Activitat 3. Disseny

El disseny del projecte d'intervenció s'haurà de fer en coherència amb l'anàlisi de necessitats que s'ha portat a terme en l'activitat 2. Com s'ha comentat abans, el sentit d'una proposta d'intervenció es basa en la seva relació amb la detecció d'unes necessitats concretes i no en una intuïció no argumentada ni contrastada de cap manera. Malgrat que el disseny tingui aspectes basats en l'experiència personal, la intuïció i la perícia personal, el que és fonamental haurà d'estar justificat a partir de l'activitat 2.

Un aspecte fonamental que mai no haurem de perdre de vista és el fet que tot el que dissenyem i després implantem haurà de tenir en compte els objectius generals de la institució i també del centre on desenvolupem les pràctiques. Malgrat que els objectius generals del recurs puguin acollir múltiples actuacions d'intervenció, cal que tot el que fem sigui degudament justificat des d'aquesta premissa per a no perdre el sentit original del recurs o institució. És a dir, l'estudiant s'ha de saber situar en el sentit de la institució per a poder fer una proposta en coherència amb aquesta. També cal tenir en compte que la institució es pot haver definit des d'un punt de vista de metodologies, i també ho haurem de tenir present perquè la proposta que fem sigui coherent.

En qualsevol cas, essencialment l'estudiant haurà de tenir en compte el context en què desenvolupa la seva proposta perquè s'acosti al màxim a la realitat de les propostes d'activitats o projectes que acaben desenvolupant els professionals del recurs.

Bàsicament, la fase de disseny haurà de contenir aquests tres apartats:

1. Definició dels objectius que es treballen
2. Metodologia que es porta a terme i concreció de les actuacions
3. Disseny d'un instrument d'avaluació

Totes les parts d'aquesta activitat hauran de ser supervisades pel cap de pràctiques del centre i, sobretot, consensuades i pactades amb ell. En cap cas no es pot fer una proposta que no sigui validada des del recurs socioeducatiu. Per tant, s'hauran de buscar espais on, de manera dialogada, es plantegi al tutor de pràctiques el que es prepara.

Al **primer apartat** de l'activitat, l'estudiant haurà de concretar els objectius que vol

assolir i les competències que treballarà amb les persones del recurs socioeducatiu. Serà fonamental que tot plegat es plantegi en coherència amb la primera activitat del Pràcticum. És a dir, els objectius hauran de tenir una relació clarament identificada amb les necessitats detectades. Serà fonamental fer una fase prèvia de prioritització de les necessitats que s'han de tenir en compte, ja que el que és més probable és que no sigui possible fer un disseny que les permeti abordar totes. L'activitat haurà d'incorporar l'explicació de per què s'han decidit marcar uns objectius i unes competències determinades i no unes altres i quina ha estat la discussió amb el tutor de pràctiques.

En un **segon apartat**, l'estudiant haurà d'establir la metodologia i planificar i dissenyar algunes actuacions, en forma d'activitats, que més tard haurà de portar a terme en el transcurs de l'activitat 4 del Pràcticum.

Expliquen Riberas, Vilar i Mora (2013)² que «la metodologia és l'element que fa d'intermediari entre el que es vol aconseguir, la matèria o continguts de treball i les activitats concretes». En aquest sentit, caldrà que l'estudiant detalli de quina manera portarà a terme l'actuació i quina és la temporització que tindrà. L'explicació haurà de garantir que qualsevol persona que la llegeixi, sense informació prèvia, podrà desenvolupar l'activitat. Les accions que es portin a terme poden ser dissenyades per a fer-les en petits grups, amb tot el grup o contenir aspectes individualitzats tenint en compte la detecció de necessitats que s'hagi fet a l'inici del semestre. Per altra banda, també caldrà tenir present la figura professional del psicopedagog a l'hora de dissenyar les activitats. Això pot comportar que les persones a les quals ens adrecem siguin equips professionals als quals oferim assessorament i que no sigui solament una intervenció directa amb els usuaris del dispositiu.

El **tercer apartat** del disseny de les actuacions inclou la creació d'un instrument d'avaluació. Malgrat que hi ha moltes maneres de poder fer una avaluació, se suggereix que com a mínim es construeixi una rúbrica que ajudi a visualitzar de quina manera s'hi ha pogut impactar amb l'actuació feta i si s'han pogut aconseguir alguns canvis. Naturalment, els processos que porten a terme les persones requereixen d'un temps que va més enllà de les hores de pràctiques, però s'hi han de fer mínimament observables i mesurables els canvis que generen les propostes socioeducatives que s'han portat a terme. Des d'aquest punt de vista, la rúbrica ajuda a visualitzar no solament la consecució de determinats objectius o de determinades competències, sinó també alguns canvis que impliquen un procés fins a arribar a aquesta consecució final. Una competència no s'assoleix al 100%, sinó que hi ha diferents gradacions o canvis, des de la situació inicial fins a la de després de l'actuació. La construcció de la rúbrica ajudarà a fer més tangibles les millores i així visualitzar en quin punt són i què faltaria per a arribar al 100% de la consecució.

Cal tenir present que un bon disseny de l'avaluació permet disposar d'una guia de criteris per a avaluar, encara que els avaluadors no hagin pres part en aquest disseny.

Al marge de la creació de la rúbrica o l'instrument d'avaluació corresponent, caldrà preveure algun espai de participació dels professionals i també d'algunes de les persones que hagin intervingut en el procés. Aquestes informacions serviran per a triangular les dades que obtinguem a partir de la rúbrica i ens donaran més matisos

² Riberas, G.; Vilar, J. i Mora, P. (2013). *Elaboració de projectes socials. Disseny i avaluació de les accions socioeducatives*. Barcelona: Claret.

per a la reflexió final. Alguns exemples d'aquests espais poden ser la reunió de grup (*focus group*), entrevistes o algunes altres propostes que ens facin tenir el punt de vista de les persones que formen part de la institució i amb les quals hàgim coincidit en alguns dels espais del nostre procés de pràctiques. En aquest punt de les activitats d'avaluació contínua només cal planificar-ho per a portar a terme aquests processos al final de la intervenció.

Activitat 4. Implantació

Aquesta quarta activitat consistirà a portar a terme les activitats dissenyades i pactades amb el centre de pràctiques. L'exercici escrit es basarà a relatar aquesta implantació i evidenciar el seu desenvolupament mitjançant la descripció de les situacions viscudes al llarg dels dies que hagi tingut lloc. Malgrat que pugui semblar que aquest apartat s'acosta molt al diari personal, hem de fer una descripció rigorosa i objectiva a tall d'informe professional. Es recomana la utilització de vídeos o fotografies que ajudin a comprendre el procés fet, amb cura que no es pugui identificar persones. Aquest aspecte més visual només es pot portar a terme en el cas d'obtenir permís del centre de pràctiques i atenent les indicacions que ens facin.

La narració de la implantació també implica descriure quines dificultats hi ha hagut i quines modificacions s'han hagut de fer i argumentar-les. També és una bona oportunitat per a descriure les limitacions personals o d'equip que s'hi hagin tingut, per exemple, en relació amb el grup i amb les pròpies capacitats de lideratge. Per descomptat, també serà fonamental saber descriure les habilitats personals que s'hi han pogut aplicar, tant aquelles de què ja es tenia coneixement, com les que es desconeixien i s'han conegut a partir de les circumstàncies de portar a terme la implantació.

Activitat 5. Avaluació

La darrera fase correspon a l'avaluació de tot el procés i especialment de les activitats dissenyades i implantades. Per tant, dividirem en dos apartats aquests darrer lliurament:

1. Avaluació de la implantació de les activitats dissenyades
2. Avaluació del projecte d'intervenció psicopedagògica desenvolupat

El **primer apartat** vol fer balanç de la implantació de les activitats que s'han dissenyant al llarg del semestre. El pràcticum ha de servir per a fer una anàlisi de tot el que ha tingut un impacte en les persones i també quins mecanismes hem emprat per a aconseguir-ho. Però, per altra banda, també ha de servir per a reflexionar i detectar tot el que caldria redissenyar o que no ha tingut l'efecte que havíem esperat. En aquest cas, s'han d'elaborar hipòtesis sobre què ha pogut fallar i fer propostes de millora.

El Pràcticum és una experiència professionalitzadora i formativa i, per tant, el que és més important és aprofitar les activitats per a aprendre, a més de demostrar les nostres habilitats i competències. Però, sobretot, s'han de saber trobar els elements que ens han servit per a aprendre. La pròpia experiència educativa s'ha de saber visualitzar si després hem de generar i dissenyar espais d'ensenyament i

aprenentatge.

És en aquest sentit que, tot i que aquesta activitat es basarà especialment en l'avaluació de les activitats que s'han portat a terme, també inclourà un **segon apartat** d'avaluació personal de tot el procés. Es tracta de fer una anàlisi global de tot el projecte d'intervenció psicopedagògica al llarg del Pràcticum.

Annex 1

Pràcticum: context educatiu (formal)

Avaluació del tutor de centre

(Aquest informe s'envia en línia per mitjà del professor col·laborador del Pràcticum.)

Nom de l'estudiant:

Centre:

Nom del tutor:

Professor col·laborador UOC:

Data de presentació:

Valora el grau d'assoliment de les següents competències professionals per part de l'estudiant, d'1 (gens competent) a 10 (molt competent) o NA - no aplicable.

1. Els psicopedagogs fan servir una varietat de models i mètodes com a part d'un procés sistemàtic per a recopilar dades i d'altra informació, traduir els resultats de l'avaluació en les decisions amb base empírica sobre la prestació de serveis, i avaluar els resultats dels serveis.

L'estudiant aplica el coneixement de disseny de la investigació i les estadístiques en la selecció de les tècniques d'avaluació apropiades,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

i en l'assessorament de l'avaluació dels programes educatius en els centres educatius.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

2. Els psicopedagogs col·laboren eficaçment amb altres professionals en els processos de planificació i presa de decisions en el pla individual, de grup i del sistema.

L'estudiant col·labora amb els professionals de l'educació per a crear programes educatius o planificar intervencions per a assegurar el creixement i el desenvolupament individual.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

3. Els psicopedagogs tenen coneixement dels processos d'aprenentatge, de diversos models i mètodes i tècniques d'avaluació que donen informació útil per a la identificació de les fortaleeses i necessitats i en el mesurament dels avenços i èxits dels alumnes i de les intervencions directes i indirectes aplicables al desenvolupament d'habilitats cognitives i acadèmiques, de la conducta, dels processos afectius, d'adaptació, i al de les habilitats socials.

L'estudiant selecciona i utilitza instruments i procediments adequats per a l'avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

i fa les recomanacions apropiades ajudant en el desenvolupament d'intervencions educatives, sobre la base d'aquesta avaluació.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

L'estudiant aplica els coneixements teòrics per a documentar i avaluar la capacitat de resposta dels alumnes a les intervencions educatives.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

4. Els psicopedagogs tenen coneixement de les diferències individuals, d'habilitats i discapacitats i de la possible influència de factors biològics, socials, culturals, ètnics, d'experiència, socioeconòmics, relacionats amb el gènere i els factors lingüístics en el desenvolupament i l'aprenentatge.

L'estudiant demostra la sensibilitat i les habilitats necessàries per a treballar amb persones de diverses característiques i selecciona o adapta les estratègies adequades segons les característiques individuals, les fortaleeses i necessitats.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

5. Els psicopedagogs tenen coneixement de l'educació general, l'educació especial, i altres serveis educatius que s'hi relacionen. Treballen amb individus i grups per a facilitar les polítiques i implantar pràctiques en un ambient d'aprenentatge segur i de suport eficaç per als alumnes.

L'estudiant demostra el coneixement del sistema d'educació, identifica els proveïdors de serveis i fa recomanacions apropiades per als alumnes sobre la base d'aquest

coneixement.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

6. Els psicopedagogs tenen coneixement del sistema familiar i les influències sobre el desenvolupament de l'alumne, l'aprenentatge i el comportament, i de mètodes per a involucrar les famílies en l'educació i la prestació de serveis. Treballen eficaçment amb les famílies, els educadors i altres grups en la comunitat per a promoure i proporcionar serveis integrals a infants i famílies.

L'estudiant utilitza habilitats i coneixements per a donar suport i facilitar la participació de la família en les intervencions escolars i comunitàries.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Avalua i fa els informes i recomanacions basades en el coneixement dels recursos de la zona.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

7. Els psicopedagogs tenen coneixement de la història i els fonaments de la seva professió; de diversos models de serveis i models; del desenvolupament de polítiques públiques aplicables als serveis per als alumnes i les famílies; i de les normes ètiques, professionals i legals.

L'estudiant coneix i actua d'acord amb les normes aplicables,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

i mostra tenir les característiques personals necessàries per al desenvolupament professional incloent-hi (però no s'hi limita):

adaptabilitat

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

rigor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

motivació

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

estabilitat personal

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

ètica professional

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

imatge professional

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NA
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Signatura

Nom del tutor